

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

KVĚTEN 1972

ROČNÍK IX — 5

V NOVÉM VOLEBNÍM OBDOBÍ

Půl roku nás dělí od doby, kdy volbami do zastupitelských orgánů byl vytvořen základní předpoklad k tomu, aby národní výbory opět plnily co nejuspěšněji své úkoly. Ze struktury poslaneckého sboru vyplývá, že nyní je zapojen do veřejného života větší počet mladých lidí, žen a dělnických a rolnických kádrů, kteří začleněním do komisí národního výboru získají další zkušenosti pro svou práci v řízení naší společnosti.

Městský národní výbor v Sobotce se od začátku nového volebního období zaměřil především na postupné realizování volebního programu, a to na všech úsecích své činnosti. Není to jistě práce lehká a není také bez problémů. Zejména při zajišťování prací na úseku výstavby nebo údržby se setkáváme mnohdy s nedostatečnou dodavatelskou kapacitou, která nám někdy brání realizovat vše tak, jak bychom si přáli.

Již v loňském roce bylo občany nemile hodnoceno pozastavení prací na generální opravě zámku Humprecht a jeho uzavření pro veřejnost. Protože ani začátkem tohoto roku se nic nezměnilo, provedli funkcionáři národního výboru osobní intervenci u Armabetonu v Praze a díky tomu bylo docíleno uspíšení akce, takže od května se opět na těchto pracích pokračuje. Protože bylo v letošním roce získáno dalších 160 000 Kčs na opravu venkovní omltky zámku, zbývá zajistit dodavatele, protože Armabeton tyto práce neprovádí.

Pokračuje se dále na rekonstrukci ústředního topení a dalších adaptačních pracích v ZDS, kde letošní náklady s těmito pracemi související dosáhnou téměř miliónu Kčs. Tato adaptace si vyžádá v letošním roce přechodné uzavření tříd v polovině školní budovy, z čehož vyplývá nutnost zajištění náhradních místností pro vyučování, aby nemuselo dojít k nepřijemnému směnovému vyučování.

Postupně se daří realizovat v akci Z budování sportovního stadiónu v Sobotce, kde se v současné době provádějí zejména instalační práce a práce zdravotní techniky. Spoléháme na vydatnou pomoc pracovní čtyř zdejšího JZD při provádění vnitřních i venkovních omltek. Dokončením stadiónu však budování sportovního areálu neskončí, ale v návaznosti na něj bude vybudováno v tomto prostoru ještě kluziště, které dosud mládež v Sobotce citelně postrádá.

Směrem od Fruty do města je postupně realizována generální oprava veřejného osvětlení, její náklady si v letošním roce vyžádají částku 450 000 Kčs. Zádlažba chodníků po provedené kabelizaci se zajišťuje postupně brigádnicky.

Pavilón školní družiny mládeže, zbudovaný již před několika lety, nebyl dosud zkolaudován a předán do užívání proto, že nebyl dokončen. Nyní se podařilo zajistit finanční prostředky, takže je předpoklad dokončení této akce v letošním roce.

Oprava Šrámkova rodného domu podle dokumentace, která byla nyní zpracována, si vyžádá částku 450 000 Kčs. Zde je nutno zajistit jak mimořádnou dotaci finančních prostředků, tak i dodavatele.

Souběžně se zajišťují i ostatní drobnější práce a úkoly, a to i v připojených obcích. Ve Spyšově bude v dohledné době zbudována protipožární nádrž v hodnotě 20 000 Kčs, v ostatních připojených obcích budou většinou opravovány komunikace. Jako dobrý příklad iniciativy sobotekých občanů je možno hodnotit brigádnické položení kanalizačních roar o celkové délce 50 metrů v prostoru Zadní ulice na Benešově.

Na úseku zemědělské výroby se rovněž počítá s další koncepcí jejího rozvoje. Utvoření kooperačního sdružení sedmi JZD bylo již schváleno na členských schůzích kooperujících JZD, podrobně projednáno v místních stranických organizacích a bylo předloženo ke schválení nadřízeným složkám. Při realizaci tohoto záměru se počítá s tím, že na podzim letošního roku se přejde na společnou rostlinnou výrobu. Nyní se již buduje společné mechanizační středisko. Na úseku zemědělské výroby se uvažuje o celé řadě dalších opatření, jejichž smyslem je dále zlepšit podmínky hospodaření JZD a dále zproduktivnit zemědělskou výrobu.

Na úseku školství a kultury jsou především plněny úkoly zahrnuté do jednotného kulturně-osvětového plánu; tu vcelku vyčerpávajícím způsobem je zpracován program politické a kulturně výchovné činnosti národního výboru. Mimo jiné stojí za zmínku, že začátkem dubna navštívila Sobotku naše současná nejstarší spisovatelka dr. Leontina Mašíňová při příležitosti jejích 90. narozenin. Všichni, kdož jsme se zúčastnili setkání při vernisáži výstavy této spisovatelky ve zdejší střediskové knihovně, jsme odivovali životní elán a úspěchy této vzácné jubilantky. V současné době bude hlavní pozornost v kulturní činnosti soustředěna na zdárný průběh XVI. Šrámkovy Sobotky.

Na úseku zásobování a poskytování služeb obyvatelstvu je rovněž vyvíjena snaha tyto služby neustále zlepšovat. Dokončením skladu stavebnin u nádraží bude uspokojena dlouholetá snaha občanů o zajištění těchto potřebných a účelných služeb. Přes několikrát jednání v minulých letech se nepodařilo uskutečnit výstavbu nákupního střediska v prostoru za sokolovnou. V současné době bylo proto znovu vyvoláno jednání s Jednotou a bylo předběžně dohodnuto vybudovat v akci Z nákupní středisko, v němž by byly soustředěny potraviny včetně mléka, pečiva, zeleniny, masa a drobného spotřebního zboží. Budou-li přípravné práce pokračovat tak, jak bylo dohodnuto, předpokládá se zahájení výstavby v r. 1973 a dokončení v r. 1974.

Co dodat na závěr tohoto stručného hodnocení dosavadní činnosti národního výboru? Jsme teprve na začátku nového volebního období, ve druhém roce páté pětiletky. Cenná je skutečnost, že všichni poslanci i aktivisté mají opravdu zájem o práci v národním výboru a podílejí se na všech úkolech nejen v komisích, ale i v ostatní veřejné práci. Za to jim patří upřímné poděkování. Čeká nás však ještě hodně práce, práce odpovědné, někdy i těžké, ale

při tom radostné, protože plody této práce jsou určeny široké veřejnosti, nám všem. To nás zavazuje k tomu, abychom dále pokračovali ve svém dosavadním úsilí, směřujícím k uspokojování potřeb našich občanů a ke stálému zlepšování prostředí Sobotky i okolí. Jsme přesvědčeni, že za přispění všech občanů se nám podaří tento úkol úspěšně splnit.

Václav Linhart

POSLANEC MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

JUDr. Otakar Martinec

Volbami 26. a 27. listopadu 1971 skončilo jedno z důležitých období, totiž přípravné období pro nástup nových sil do zastupitelských orgánů naší vlasti. Bylo to vyčerpávající období pro Národní frontu, která pod vedením Komunistické strany Československa mobilizovala všechny síly k uskutečnění závěrů XIV. sjezdu Komunistické strany Československa k přípravě voleb, k výběru vhodných poslanců, nejlepších z nejlepších, k zvládnutí značných úkolů páté pětiletky, které před našimi národy stojí.

Nebylo tomu jinak ani v našem městě Sobotce. Výsledkem bylo, že všichni navrhovaní poslanci byli zvoleni, že tudíž volba, jak byla připravena, byla připravena uvážene, že byli navrženi soudružky a soudruzi, kteří mají důvěru lidu, kteří si tuto důvěru zaslouží, protože jsou známi jako uvážliví, rozumní občané, kteří pro zájmy celku dokážou věnovat svou sílu, svou námahu, svůj volný čas.

Poslanci byli zvoleni. Nastoupili do svých funkcí v jednotlivých orgánech Městského národního výboru, v plénu, komisích, radě. Volbami vznikly vztahy, které před tím neměly obdoby. Všichni si jistě uvědomují svou odpovědnost za sebe i za ty, kteří jim dali svou důvěru, za práci která jim je v aktivu MěstNV svěřena, za úkoly, které jsou na ně kladeny.

Na prvním místě zde stojí vztah, ke kterému volbami došlo mezi voliči a poslancem, vztah vzájemné důvěry a odpovědnosti. Tento vztah, daný ústavou naší socialistické republiky, je především vztahem vzájemné odpovědnosti. Poslanec přijal na sebe povinnost zastávat, hájit a uplatňovat zájmy voličů. Voliči pak vzali na sebe odpovědnost a povinnost svému poslanci pomáhat v jeho nelehké práci pro zájmy celku. Do tohoto vztahu poslance a voliče se mísí i další vztahy, kterými rovněž musí poslanec žít, aby si mohl být vůbec vědom své úlohy ve společnosti. Je to vztah poslancův vztah k jeho zázemí, kterým zůstává jeho rodina, vztahy k povinnostem v rodině, k jejímu udržování, k její podpoře a dalšímu budování. Zde, v rodině, se začínají formovat názory poslance, začínají nabývat formy odpovědnosti k základní společenské jednotce, na nich se vytváří cit a smysl pro povinnost, pro budování a rozvoj společnosti reálnými, ekonomickými formami. Úkoly, které vznikly poslanci okamžikem volby za poslance do Městského národního výboru, začínají klást nároky na čas a síly poslance, které jiný obyvatel, do společenského, veřejného i politického života nikterak nezapojený, plně využívá pro svou rekreaci, pro své koníčky, pro své zájmy. Nejednou pak se setkáváme s tím, že právě tento občan rád požaduje, upozorňuje na chyby, jak říká; ale formou destruktivní kritiky, osobními narážkami, nekonkrétními, hanlivými výroky na adresu poslance se snaží snížit poslance samého, jeho práci a význam ve společnosti.

Tento vztah poslance k voličům a k odpovědnosti, kterou za voliče na sebe vzal, vyžaduje sílu, aby se dokázal vyrovnat se všemi úkoly, které na něho klade rodina, zaměstnání a konečně sama funkce poslance.

Pro občany se stal činitelem, kterého všichni vidí, ke kterému vzhlížejí jako k osobě, která svým přičiněním pomůže řešit otázky, které zůstaly neřešeny, ale které je nutno řešit podle jejich názoru nyní, právě v tento čas. Nestane se pak, že poslanec ztratí důvěru voliče právě proto, že tuto jejich záležitost neprosadil? Jak často k tomu dochází bez vysvětlení. Samozřejmě, že poslanec se takovým názorem znechutí, i když si je vědom, že i s touto skutečností při své dobrovolné práci musí počítat. Ve společnosti lidí, v občanském výboru, ve společenské organizaci, kterou v Městském národním výboru vlastně zastupuje, tam má možnost s voliči hovořit, tam všude jistě podá to nejlepší vysvětlení. Zde tedy je třeba užít oné důvěry předvolebního období k navázání kon-

taktu s poslancem. Poznat jeho důvody, uznat jeho vysvětlení a spolupracovat k tomu, aby se situace upravila a požadavek mohl být řešen v budoucnu za jiných, pro věc příhodnějších okolností. Nepožadovat nic na poslanci znamená neprojevit zájem o věci společné. Projevit zájem, chtít splnění požadavku a nikterak nepomoci v realizaci, urazit se, když požadavek nebyl splněn hned, to také nesvědčí o dobrém vztahu k věcem veřejným ani k poslanci samému.

Z toho tedy vyplývá, že vztah mezi poslancem a voličem musí být vztahem vzájemné důvěry, což je první předpoklad budování města.

Dalším vztahem v životě a práci poslance Městského národního výboru je bezprostřední poměr k samému zastupitelskému orgánu — plénu národního výboru. Zde každý poslanec sám za sebe, za své voliče, za občany města rozhoduje o zásadních otázkách řízení a vedení života ve městě. Jsou to plány činnosti, finanční rozpočty, vyúčtování, rámcové úkoly a kompetence pro radu a komise. Zde v plénu se dávají závazné úkoly jednotlivým orgánům národního výboru, směry činnosti pro ně i pro poslance v těchto orgánech zapojené. Poslanec je zde rozhodujícím činitelem i sám sobě kontrolním orgánem. To není snadné spojení. Vyžaduje to soustředění na tuto odpovědnou úlohu, kterou musí sehrát v plénu národního výboru. Za tuto činnost opět odpovídá svému voliči a orgánu, jehož je členem.

Čím to, že sám sobě je rozhodujícím činitelem a kontrolním orgánem zároveň? Jak to srovnat s tím, že se stává i vykonavatelem moci? V plénu, jak bylo uvedeno, jsou dávány zásady práce pro všechny další orgány Městského národního výboru. Poslanec osobně rozhoduje o těchto zásadách. Vykonavatelem těchto zásad se stává poslanec v radě či komisi Městského národního výboru. Tam rozhoduje o konkrétních otázkách podle kompetence jednotlivých orgánů. Zda se rozhodování děje podle příslušných zákonných ustanovení, zda stanovisko poslanců k věcem v komisích a radě projednávaným je správné, to rozhoduje plenární zasedání národního výboru, složené ze všech poslanců.

Tato na pohled složitá otázka je v podstatě velice jednoduchá, když si uvědomíme, že jde o lidosprávu, v níž rozhodovací činnost, řídicí činnost je spojená s činností vykonávací a je v rukou lidu jako nástroje zastupitelského orgánu. Vzpomeňme na zřízení dřívější, kdy byl v našich zemích institut okresních hejtmanů a starostů, obecních a městských zastupitelstev a rad. Byly to dvě větve působnosti. Jednak státní správa zosobněná okresním hejtmanem a jeho úřadem, jednak volená samospráva. Starosta pak měl jasně dozorčí funkci nad činností zastupitelstev, správní věci rozhodoval většinou sám ve vlastní kompetenci. Samosprávní funkce byla silně okleštěna. Někde byla čistě formálním institutem. Dnes náleží do kompetence orgánů národních výborů jak činnost samosprávní, tak i činnost rozhodovací a výkonná.

Spojení těchto dvou funkcí státní správy a samosprávy klade na poslance velké požadavky. Poslanec má značnou kompetenci ve spojení s orgánem, ve kterém je pracovně zařazen, ať je tímto orgánem samotná rada nebo komise národního výboru. Poslanec zde má rovné právo se všemi ostatními, aby o věci jednal, přemýšlel, rozhodoval. Radu a komise nazýváme výkonnými orgány, protože jsou bezprostředně těmi orgány, které rozhodují o konkrétních věcech a realizují je. Poslanec se tak stává i bezprostředním vykonavatelem. Jde zde tedy o úzký vztah poslance k projednávané věci, poslanec se o věc musí zajímat do podrobností, vážít eventuality řešení a rozhodovat se pro tu pravou a podle svědomí poslance nejlepší.

Rozhodování poslance o věci není možné svěřit naprosto a jedině jeho volné úvaze. Jednak by nebyla

jednotnost řízení na území státu, jednak by rozhodnutí v těžké věci v jednom místě odporovala rozhodnutím jinde. Proto stát vydává pro řešení konkrétních případů zákonná ustanovení. Poslanec tedy jako účastník rozhodování v určitých věcech je povinen pro své rozhodování znát, umět si vyložit a umět aplikovat zákonná ustanovení pro ten který rozhodovaný případ. Poslanec musí mít pro svou činnost vyvinutý cit, musí umět případ rozumně uvážit a řešit jej podle zákona k prospěchu společnosti i k spokojenosti občana. Poslanec se musí v té chvíli zbavit náklonnosti či odporu k tomu kterému žadateli a účastníku řízení a musí se rozhodovat pro věc společensky, třídně správně. Zde je právě požadavek na

osobní charakter poslance. Musí se umět ukázat, soustředit na jednotlivý problém, podřídit se zákonosti a v jejím rámci a zájmu rozhodovat.

V rekapitulaci tedy zjišťujeme, že ve funkci poslance jde o projev vztahů mezi živými lidmi, a to mezi poslancem a voličem, dále o vztahy mezi poslancem a orgánem, do něhož je poslanec pracovně zařazen jako člen, dále pak o vztahy poslance k socialistické zákonosti, což je soubor vydaných zákonných ustanovení, jimiž se řídí činnost v tomto případě národních výborů.

V této těžké odpovědné funkci je tedy nutné, aby občané poslance podporovali pochopením jeho dobrého úmyslu v práci, kterou koná ve prospěch společnosti.

Fráňa Šrámek a my

Člen činohry Národního divadla Radovan Lukavský:

1. Kdy jsem Šrámka poprvé četl, na to si nevzpomínám. Bylo to jistě v době, kdy jsem jako student pocítil první hlad po poezii a četl kdeco a páte přes deváté. Ale vím, kdy jsem Šrámka poprvé slyšel:

Sešli jsme se tehdy jako noví posluchači dramatického oddělení na konservatoři a každý z nás zarecitoval něco od přijímacích zkoušek, abychom se navzájem poznali. Jedna z dívek — řekla, že se jmenuje Vlasta Vlasáková — recitovala Šrámkův Splav. A všem se nám to strašně líbilo. Nebylo to poprvé, co jsem slyšel říkat Šrámkovy verše, ale tentokrát jsem je poprvé opravdu uslyšel. Uslyšel jsem, že „v lukách je vlání...“ a ta krásná znělá slova mi dodnes zní v uchu — „ještě zní...“

Pak jsme Šrámka recitovali všichni jak u paní Ibové, tak u Jiřího Plachého. A se Šrámkem jsme i absolvovali: jedním z našich představení v Disku byl Měsíc nad řekou. Bylo to dlouhé setkání — žil jsem z něho i později, kdy jsem ve Stříbrném větru hrál strýce Jiřího — a žije ve mně dodnes, i když —

2. Ne, zatím se k Šrámkovi nevracím. Snad proto, že se bojím, abych nebyl sentimentální, ale taky proto, že vegetační vrchol české poezie vyrůstá nutně do jiných poloh. Přesto postojím-li někdy u knihovny, neodolám, abych letmo nenahledl do knížek svého mládí. A myslím, že se jednou opět začtu...

Spisovatel dr. František Kožík:

1. Setkání s některou ženou si muž okamžitě zaznamená do paměti. Ale většinou už nepříjde nic dál. Ženy, s kterou zatouží žít, si někdy napoprvé ani nevšimne. Zamilování na hlubší a hlubší poznávání je cennější než na první pohled. Není to podobné s autory? Nevím už, kterou první Šrámkovu báseň jsem četl. Snad ji Šmeral recitoval na večeru Levé fronty. „Raport“. Pak teprve přišlo „dvě stě malých cigarettek“, „to bude v letním horkém dnu“, „už se na nás nehněvejte“ — a musel bych citovat ještě aspoň sto názvů — a pak bych možná popsal celý váš časopis a ještě bych nebyl hotov, kdybych měl vypočítat všechno, co mě okouzlo, strhlo, v čem jsem se našel, co se stalo mým evangeliem, protože to mluvilo řečí mého nitra. A pak, to se ví, „Stříbrný vítr“ k osmnáctým narozeninám. Četl jsem a slyšel jsem ho a zněl ve mně — a i teď, kdy píšu toto docela jednoduché a suché doznání, jako bych měl najednou mlhu před očima — ačkoli je to asi už jenom lítost, že to bylo a není, a vděčnost, že Fráňa Šrámek nám udělal mládí krásnější, z šedí barvy, z prachu oheň, učil nás žít, vážit, oceňovat, a to trvalo dlouho, dlouho... Měl jsem štěstí, že jsem se s ním mohl sblížit. V rozhlase jsem ho směl pozdravit, když jsme z Brna vysílali mou úpravu „Stříbrného větru“, psalí jsme si, a pak jsem tu laskavou, moudrou, chápavou, velkou povahu poznal i zblízka, při nezapomenutelné návštěvě na Černém vrchu. Má dcera byla tehdy malá, ale dodnes když se na ni podívám, jako by i v ní zůstal ten zážitek.

2. Někdy sáhnu do knihovny, potěším se písmem na první stránce, nazdařbůh zalistuji, sáhnu vždycky na živé místo. Přelétnu první řádek a mohu už dopovědět z paměti. Nahlédnu do „Stříbrného větru“ a ze stránky vystoupí oblak vzpomínek, prožitků, snů uskutečněných i zhynulých. Je málo autorů, které si tak ponecháme v sobě. Škoda, že láska čtenářů nemá vliv na život autora. Šrámek by žil věčně. Myslím, že nová generace si zase

k němu najde cestu. Měříme jím a dojmy z něho sílu a čistotu nových básníků. Jeho stránky posilují i vyčítají, zazlívají, že jsme někdy sešli z cesty, ale k ničemu nenutí, nevnučují se, já jdu touto cestou, říkají, jestli chceš, pojď se mnou, jestli ne, znáš-li lepší, na shledanou...

3. Smím, neptán, připojit ještě odstavec? Nedávno jsem psal fejeton o časopisech, které si vydávají města a kraje. Chvátil jsem ty, které se snaží o vybudování a posílení vlastní kulturní tradice. Vaše zasloužilá mi zavýčitala — a právem, že jsem na Zpravodaj Šrámkovy Sobotky zapomněl. Víím, že se tu obětavě a bez subvence dělá skvělá práce. Máte vděčný kraj; nejen přírodní krásou, nejen historií, ale také umělci, kteří s ním spojili své dílo — Šolc, Šrámek, Mánes a jiní. Sám jsem velmi ocenil řadu článků, když jsem studoval Mánesa. A pokud jde o Šrámka, jste, myslím, vzorem, jak kulturní tradici pěstovat, aby plodila radost Vám doma i všem, kdo kdy přijdou, aby se u Vás osvěžili láskou k umění. Pochopitelně, nešlo by to, kdyby právě Šrámek nebyl Šrámkem. Ale jemnost, cit, vkus, jak jste se té tradice chopili a jak ji zpřítomňujete, úroveň, na níž se Vám daří udržet jak časopis, tak sobotecká setkání, to je zcela mimořádné a jiná města by se měla u Vás učit. Jsem Vám za to vděčný a přeji Vám na té cestě mnoho zasloužené radosti.

Ze soboteckého hřbitova

Foto: Vl. Sůva

Z minulosti Sobotky ve středověku

Prom. hist. Vladimír Ruda — pokračování.

Zmíněnou listinu Petra z Vartenberka z tohoto rukopisu poznal také prof. dr. J. V. Šimák, který ji cituje v dějinách Mnichova Hradiště.⁶⁾ Když jsem porovnal obě citace téhož pramene, zjistil jsem, že ji Šimák klade do roku 1408 a Sedláček do roku 1398. Pro Sedláčkovo datování mluví i to, že roku 1398 udělila církev katolická dispens, aby umožnila sňatek dcery Petra z Vartenberka Elišky s Janem z Kunštátu a Poděbrad.⁷⁾ Abych zjistil správné datum vydání listiny, snažil jsem se získat fotokopii citovaného zápisu v budyšínském rukopise, což se mi za pomoci dr. Rudolfa Anděla podařilo. V příloze přináším fotografii začátku zápisu a přepis celého zápisu, protože jde o dokument pro dějiny Sobotky velmi cenný. Listina je datována: „léta Páně 1498, v pátek u vigílii sv. Tomáše apoštola v Kosti položením našem.“ Schvalovací doložka, vydaná generálním vikářem pražské arcidiecéze Mikulášem Puchníkem, nese datum „21 dne měsíce února 1499“. Na první pohled je jasné, že se píše patrně při přepisování latinského data zmýlil; také osoby, vystupující v textu listiny, žily koncem 14. století. Mýlil se i Šimák, který kladl listinu do roku 1408; byla vydána na Kosti 20. prosince 1398 a schvalovací doložka 21. února 1399. Po přečtení textu listiny jsem však zjistil, že obsahuje daleko více údajů pro dějiny Sobotky, než kolik uvádí Sedláček a Šimák. Proto se podívejme na obsah nadační listiny a schvalovací doložky.

Text začíná úvodní částí listiny Mikuláše Puchníka, který dosvědčuje, že viděl nadační listinu Petra z Vartenberka na založení místa pro kaplana u soboteckého kostela. Potom následuje celá listina pana Petra, ve které se hned úvodem vypočítávají peněžité důchody, patřící soboteckému faráři. V Havlovicích daroval pan Petr na platech 1 kopu čes. grošů, v Zápudově u Bosně 50 a půl groše, ve vsi Mužský, která leží také nedaleko Bosně, 105 grošů, ve Lhoticích 23 groše 8 haléřů a v Bosni ročně 75 grošů 8 haléřů. Tyto platy měly být odváděny na věčné časy dvakrát ročně, na sv. Jiří a na sv. Havla. Dále věnoval pan Petr nemovitosti a to: „zahradu cibulní a zelní, tuž v Bosni dva lány se dvacetí hony lesů tu u Bosně, kteréž Kuneš z Havlovic v předjmenovaných vseh držel a vládl.“

Tato věta je poněkud záhadná, neboť připouští dvojí výklad podle toho, zda se mezi slovy „zelní“ a „tuž“ udělá čárka nebo tečka, jak to učinil neznámý pisatel v budyšínském rukopisu při překládání z latiny, či neudělá. Smysl dává věta v obou případech. V prvním není udáváno místo, kde zahrada cibulní a zelní leží, protože sobotecký farář již „platy, lesy a zahradu... ve vladařství má“. Čili darovací akt byl proveden patrně dříve, než byla o tom sepsána listina na hradě Kosti. Ve druhém případě by text byl dokladem toho, že zahrada ležela v Bosni, což by bylo také možné. Proti tomu však svědčí skutečnost, že v dějinách Bosně nenajdeme ani zmínku o zahradě, která by patřila soboteckému faráři. Naopak se dočteme, že v letech 1392—1393 byl veden spor mezi církevní správou a patrony kostela o důchody, z kterých měl být udržován kaplan u kostela v Bosni.⁸⁾

Soboteckému kostelu patřila až do třicátých let 20. století dosti velká zahrada v dnešní Hakenově ulici v Sobotce, na níž stojí dnešní budova Městského národního výboru. Z této nadace mu také až do znárodnění lesů patřilo asi 25 ha lesa za Branžeží s pomístními názvy U šraňků a U hrdinky. Tento borový a smrkový les tvořil enklávu v lesích hraběte Valdštejna a byl spravován kosteckým lesním úřadem, který zde udržoval zvláštního hajného. Platil mu 100 Kč ročně, 4m³ dřeva a navíc trávu z louky ve výměře asi 80 arů, která ležela u tohoto lesa. Počátkem 20. století zastávali tento málo výnosný „úřad“ po sobě František Masák ze Zápudova, Karel Masák ze Suhrovice a František Pažout ze vsi Mužský.

Již z výše uvedené poznámky o špatně přepsaném datu listiny je zřejmé, že se nemůžeme spolehnout plně na tento český text, ale snažit se zjistit původní, tj. latinský text nadační listiny i schvalovací doložky, který musel být zapsán do tzv. knihy erekční pražské arcidiecéze. Po delším pátrání se mi podařilo najít citovaný dokument v Podlahově edici knih erekčních z roku 1927. V latinském textu je čárka až za jménem obce Boseň, čili vydavatel tím umístí zahradu do Bosně.⁹⁾ Latinské znění však připouští udělat čárku jinde, a proto nezbývalo nic jiného, než jít do původního textu v rukopise knih erekčních,

kteří jsou chováni v archivu pražského Hradu. S radou dr. Věry Jenšovské, vědecké pracovnice Historického ústavu ČSAV, se mi podařilo najít znění listiny jednak ve svazku II-6 na pag. 93—94 a přepisy ve svazku III-4, na str. 46—46b a 93—93b.¹⁰⁾ Zjistil jsem však jako jiní badatelé, že středověcí písaři příliš na interpunkci nedbali; v našem případě někdy čárka za slovem „Boseň“ je, jindy není. Při srovnávání latinského textu s českým zněním z rukopisu budyšínského jsem však zjistil četné závažné chyby. Překladatel vynechal např. některá jména, mimo jiné také jméno sv. Maří Magdaleny, patronky soboteckého chrámu. Bylo by záhodno pořídit nový překlad na základě edice latinského textu a prozkoumat důkladněji celý budyšínský rukopis, jehož původ není zcela jasný.

Zakládací listina pro soboteckého kaplana přináší i v budyšínském znění zajímavou zprávu o sobotecké škole, která prof. Šimákovi ušla. Pán z Vartenberka si vymínil, že faráři nesmí používat darovaných platů k udržování učitele, kterého mají živit z příjmů farních.

Závěrečnou část nadační listiny tvoří obvyklá datovací formule a jména svědků. Potom následuje schvalovací doložka z listiny Mikuláše Puchníka, který nadaci běře pod ochranu církevního práva, což bylo velmi důležité. Ke sporům o plnění nadačních odkazů docházelo velmi často mezi církví a dědici donátora. Katolická církev měla podobných platů mnoho; byli jimi zatíženi jak šlechtici, tak poddaní na věčné časy. Ulehčení mohlo přinést jen revoluční hnutí, jako bylo husítské, za kterého velká část platů zanikla.

Naše nadační platy nezanikly, protože jejich nositelé se stali postupem doby poddanými kostecké vrchnosti, která platy vymáhala. Tak ještě před rokem 1848 můžeme pozorovat, že k soboteckému kostelu šly platy z těchto gruntů, patřících kostecké vrchnosti: Byl to půllánový satek v Bosni, který se rozdělil v grunty čp. 18 a 35; ve Dnebohu chalupa čp. 8, ve vsi Mužský usedlosti čp. 1 a 2; v Zápudově chalupa čp. 4; ve vzdálené vesnici Havlovce na Českodubsku patřil ke Kosti velký statek, který se postupem doby rozdělil na tři usedlosti čp. 2, 3 a 4.¹¹⁾

Závěrem můžeme shrnout, že nadační listina na zřízení místa pro kaplana u kostela Maří Magdaleny v Sobotce byla sepsána na Kosti 20. prosince roku 1398 jako odměna za dispens ke sňatku Elišky z Vartenberka a Jana z Kunštátu a Poděbrad. Do erekčních knih byla vložena po schválení generálního vikáře Mikuláše Puchníka 21. února 1399. Petr z Vartenberka ji dal jako pražský měšťan zanést do městské knihy Staroměstské, z níž byl koncem 15. století pořízen volný překlad pro tzv. rukopis budyšínský.

Odkazy na prameny:

- Šimák J. V.: Dějinné paměti okresu mnichovohradištského, díl I., Mn. Hradiště 1917, str. 117.
- Sedláček August: Hrad, zámky a tvrze král. Českého. Praha 1895, díl X., str. 86.
- Šimák J. V.: cit. dílo, str. 117.
- Podlaha Ant.: Libri erectionum archidiecesis Pragensis VI. Praha 1927, str. 97—98.
- Za laskavé povolení ke studiu děkuji Kanceláři presidenta republiky a za pomoc při vyhledání PhDr. Věře Jenšovské, vědecké pracovnici Historického ústavu ČSAV v Praze.
- Pekař J.: Kniha o Kosti. IV. vyd. Praha 1970, str. 190.
Dokončení příště

● Žakovská samospráva ZDŠ Doiní Bousov začala za redakce učitelky Marie Ronové vydávat cyklostylovaný časopis **Plamínek**. Zatím jsme dostali do rukou první tři čísla (únor — duben 1972) a časopis se nám opravdu líbí. Obsahuje četné zprávy ze života školy, které píší žáci i učitelé, dále ukázky ze slohových prací žáků, pokusy o vlastní literární tvorbu atd. Škoda, že sobotecká ZDŠ stále nemůže navázat na tradice svého školního časopisu Budujeme...

● **Josef Špot: Marie Majerová**. Vydala Knihovna města Plzně r. 1972 k 90. výročí narození spisovatelky. Mezi vybranými dokumenty najdeme i dopis Fráňovi Šrámkovi z r. 1927, původně otištěný v Knížce o Šrámkovi.

Nález v Rokytňanech

V květnu 1940 kopal Josef Javůrek, Rokytňany čp. 22, okres Jičín, na své zahradě základy pro vepřinec. Při odstraňování pařezu staré jabloně našel v hloubce 60 cm ztrouchnivělý kožený váček, v němž bylo 84 mincí.

Nálezce rozdál část mincí různým zájemcům a ostatní si ponechal „na památku“. Na jaře roku 1968 požádal Muzeum Českého ráje v Turnově o určení těchto mincí. Zaslouhou nálezce, který je obecním kronikářem a má vřelý vztah k regionální historii, jsou zachovány popisy 17 rozptýlených mincí, takže bylo možno určit celý nález. Podrobná zpráva je publikována v Numismat. sborníku.

V nálezku jsou kromě mincí českých, moravských a slezských také mince jiných zemí habsburského soustátí a několik mincí různých německých zemí a měst.

Nález byl ukryt v roce 1632 nebo krátce poté. Důvodem teaurace bylo bezpochyby nebezpečí válečné.

I když není tento nález z hlediska časového a strukturálního zvláště významný, je přece pozoruhodný, a to především tím, že mezi mincemi je padělek kutnohorského groše z roku 1628, dokládající oběh současných padělků ve dvacátých letech 17. století.

Další pozoruhodností nálezů je početní groš Rudolfa II. z roku 1579. Početních grošů bylo používáno při počítání v královské komoře, v horských úřadech a v mincovnách a je zajímavé, že takový groš se objevuje v oběživu. Jeho vplynutí do oběživu musilo přece být provázeno nějakým konkrétním vyjádřením nominální hodnoty. Tezaurátor tento početní měděný groš nezískal (se vši pravděpodobností) jako dar, nýbrž jako úplatku a s jeho kupní funkcí asi také do budoucnosti počítal.

Karel Peukert

POMÍSTNÍ JMÉNA PŘÍCHOVOJE

V tomto článku jsem se pokusila shromáždit pomístní jména, kterých se dosud užívá v katastru obce Příchvoje a osady Netolice. Za pomoc při soupisu děkuji příchvojským občanům Zdeňku Folprechtovi, Jarmile Jedličkové a Václavu Kupcovi. Budu ráda, když po přečtení tohoto článku další občané soupis ještě doplní.

Jdeme-li z Příchvoje směrem k Sobotce, stojí hned za vesnicí kalvárie, podle níž se přilehlým pozemkům říká **U křížku**, pozemkům na opačné straně silnice **Za Martin-kovými**. Křižovatka silnic od Příchvoje a od Rakova k Sobotce je **Na čakaně**, je to nejvyšší místo v okolí. Pod ní v zatáčce jsou luka, zvaná **Elisova**, dále k lesu severním směrem se říká **U Zajakur**.

Jdeme-li od křižovatky opačným směrem — k Rakovu, uvidíme po levé straně mohutnou lípu, proto je toto místo známo pod názvem **U lípy**. Pokračujeme-li zpět k Příchvoji po ní cestou, která jde na rozhraní rakovského a příchvojského katastru, míjíme po levé straně pozemky **Na hluščině**. Na rozcestí pokračujeme směrem na Leštinu a nejprve se dostaneme k lesíku, který se jmenuje **Borek**. Po něm na levo za Borkem se říká **U Leštiny**.

Od Borku můžeme jít zpět ke vsi. Těmito místům se říká **Na vchách** a pozemkům ještě blíže u vsi **U transformá-**

toru. Od něho jde proužek luk, kterým se říká **V dolcích**.

U transformátoru přeskočíme potok Leštinu a jsme **U drábežárny**. Jdeme dále po louce, kde se říká **V roklích**. Po levé straně máme **Pažoutova stráň**, sousední pastvině se říká **U pramene** a pruh luk mezi poli směrem k Netolici se nazývá **Hanušova roklíčka**. Dále se dostaneme po loučce k hájku, kde se říká **V Americce**, snad pro velkou vzdálenost od obce. Odtud naše obchůzka pokračuje k Netolici a po silnici k Příchvoji. Hned za Netolici po levé straně v zatáčce je pole **Na zdobině** a kousek dál po pravé straně pole **Na žamparku**. Vznik těchto dvou názvů neumí již nikdo vysvětlit. Dále po levé straně leží pole **Na příhoně**, která se táhnou až k vesnici. Přes pole Na žamparku vede k Samšíně pěšinka **Ve stržích**.

Jdeme-li cestou k Samšíně, pozemkům na pravé straně se říká **Na podhájí**, nalevo **Na kameni**. Ty se táhnou až k silnici, na jejíž druhé straně na ně navazuje **Rejmanova kamenice**. A to již jsme u luk, kde veliký břeh se jmenuje **Na bubnu**, luka pod ním **U Samšiny** a luka v sousedství zajakurského katastru u hospodářského stavení se nazývají podle majitelů **U Erbenovojch**. Nyní přejdeme cestu k Příchvoji a přijdeme k usedlosti Doškářových, podle nichž se těmito místům říká **U Doškářovojch**.

Když vyjdeme na kopec, kde se říká **Na trnici**, můžeme shlédnout dolů k lukám **U rybníčka** nebo na druhou stranu k lukám **U kříže**, který tam kdysi stával.

Místům u křižovatky k Jičínu a Netolici se říká **U pece** nebo **Htinovník**. Tam se kdysi pářily cihly. Cesta odtud dolů k lesu, které se říkalo **Pecová**, je už zrušena.

Pořím směrem k Samšíně po obou stranách silnice v kopci se odedávna říká **Ve verpanech**. Verpan je krajo-
vový název modřínu. Odtud se vracíme směrem do vesnice. I zde bývala kdysi cesta, zvaná **Formanská**, ale ta již také zanikla.

Pořím v těsné blízkosti obce se říká **Za humny**, na druhé straně silnice **Za šalcovými**.

A nakonec ještě dvě pojmenování částí obce: jedné straně Příchvoje se říká **U kovářny**, druhé **Na Benátkách**.
Zina Folprechtová

Detail z kalvárie u Příchvoje

● **Prokopské nebo Adamovo údolí?** V březnovém čísle ZŠS píše Jaromír Kubů, že Prokopské údolí je nazváno podle sochy sv. Prokopa, která zde stojí na skále už asi 200 let.

V „Kresbách“ od J. L. Turnovského, vydaných r. 1887, píše autor na str. 214—218 o své cestě na Trosky: „A takž i r. 1883, když jsem si byl v kosteckých a svijanských leších pohověl, vypravil jsem se s malou společností ku Troskám.“

Braňi jsme se cestou půvabnou, jakož celý tamější kraj krásami přírodními slyne. Od starobylého hradu Kostí šli jsme lužinatým úžlabím, nazvaným „Adamovo údolí“ nebo „Adamův ráj“ dle samotářského obyvatele Adama, jenž tam na stráni mezi stromovím chaloupku má. V samotě této poskytuje mu společnost sv. Prokop — kamenná socha na stráni protější. Z údolí vyjde se k pradávné dědině Libošovicům, jejíž nová, bílá věž před nedávnými lety ku starému kostelíku přistavěná, tiché krajině milé poskytuje vzezření. Za kostelem vypíná se nová, velká budova školní, výsledek to obětavosti občanstva školní obce libošovicé.“

Bylo by záhodno zjistit, zda v těch letech se opravdu neříkalo Prokopskému údolí Adamovo. Vř

Nedožitě 95. narozeniny ředitele škol J. V. Šolce

Před 95 lety — dne 15. května 1877 — se narodil v Sobotce na Benešově v č. 229 Jan Václav Šolc. V Sobotce navštěvoval obecnou školu, kde v první třídě byl spolužákem Fráni Šrámka, a dvě třídy měšťanské školy. Potom byl pro výborný prospěch přijat do c. k. ústavu ku vzdělání učitelů v Jičíně, kde se r. 1896 podrobil zkoušce dospělosti. A pak nastává pro mladého učitele putování po venkovských školách ve Střevači, Veliši, Bystřici, Mladějově a Libošovicích, až konečně zakotvil od r. 1903 v Sobotce. Zde působil do r. 1921.

Jeho učitelská léta v Sobotce byla naplněna nejen prací ve škole, ale usilovně se snažil povznést kulturní úroveň rodného města, zejména pěveckou, hudební a vzdělávací činností. Byl členem revizního odboru Obecní spořitelny, členem Jeřábkova družstva, jednatelem Občanské záložny, jednatelem Včelařského spolku. Od r. 1905 byl sbormistrem zpěváckého spolku „Bendl“ v Sobotce a r. 1911 dirigoval na župním sjezdu mohutný smíšený sbor Pěvecké pojizerské župy Hruškovy, kde také zpíval PhDr. Zdeněk Nejedlý. Po celých dvacet let byl duší hudebního života v Sobotce, organizoval koncerty a akademie, jako regenschori nacvičoval náročné mše, které byly skutečnými koncerty a přiváděly do chrámu nejen věřící, ale i milovníky krásné hudby.

Rok 1921 byl pro něho zvláště těžký; aby mohl poskytnout svým třem dětem vyšší vzdělání, loučil se s rodnou Sobotkou a stěhoval se blíž ku Praze, do Vinoře. Tam se

opět se vši svou energií zapojil do hudebního života Vinoře, byl sbormistrem zpěváckého spolku a ředitelem kůru. Ze stesku po rodném kraji zapisoval si koledy, které zpívali jeho děd a bába. Tak vznikly „Sobotecké koledy“.

1. 12. 1926 byl jmenován definitivním řídícím učitelem ve Kbelích u Prahy, kde úspěšně působil až do r. 1937, kdy odešel jako ředitel školy na zasloužený odpočinek. Téhož roku přesídlil do Prahy, kde byly zaměstnány jeho děti, a i tam se zapojil do hudebního života jako dirigent chrámového sboru u Salesiánů v Praze 8.

Z touhy po rodném kraji začal zhudebňovat básně soboteckých i jiných autorů a v roce 1948 vyšla péčí Jeřábkova družstva a Spolku rodáků a přátel města Sobotky a okolí v Praze první řada „Písní z rodného kraje“. Připravoval ještě II. řadu těchto písní, ale svíce života „kantora“ J. V. Šolce pomalu dohasínala. 5. listopadu 1953 skončil svou životní pouť ten, který „nade vše miloval svůj rodný kraj“, jak bylo uvedeno na jeho úmrtním oznámení.

Pro starší soboteckou generaci odešel dobrý kamarád, pro mladší poctivý učitel a pro všechny, kdož ho znali, milovník rodného kraje, živá kronika Sobotecka a hlavně dobrý a spravedlivý člověk. Na svého třídního učitele vděčně a s láskou vzpomínají jeho žačky a žáci z let 1913 až 1918, letošní pětadesátníci. Vř

ZA KRONIKÁŘEM JOSEFEM VLČEKEM

Smutná zpráva rozlétla se v sobotu 18. března 1972 po Skuříně a okolí. Zemřel Josef Vlček, okresní cestář v. v. a obecní kronikář. Jeho náhlý odchod nás překvapil — vždyť tři dny předtím řídil jako předseda dozorčího výboru výroční schůzi Jednoty ve Skuříně. Do této funkce byl opět zvolen i přes své námítky, že se necítí dosti zdravý a neví, jak dlouho bude moci svou práci vykonávat. Námítky se nám zdály bezpředmětné — bohužel, jeho tušení ho neklamalo...

Josef Vlček se narodil v Leštině 6. prosince 1898 a vychodil jen obecnou školu v Příchvoji. V mládí vystřídal několik zaměstnání, než získal na celý život práci jako okresní cestář. Kromě tohoto zaměstnání a práce pro rodinu věnoval se práci pro veřejnost. Byl i předsedou MNV, předsedou ČSPO, předsedou ČČK a předsedou dozorčího výboru Jednoty ve Skuříně, od r. 1951 vedl nepřetržitě obecní kroniku — a kde bylo potřeba přiložit ruku k dílu, tam všude jsme viděli Josefa Vlčka.

Staral se dlouhá léta o zahrádku kolem pomníku padlých, udržoval příjezd k hasičské zbrojnici, čistil veřejná prostranství, odtoky vod atd.

Zápisům do obecní kroniky věnoval všechny své schopnosti. Jeho dílem je i soupis pomístních jmen skuřínského katastru pro Místopisnou komisi ČSAV, podle něhož zpracoval i článek o pomístních jménech ve Skuříně pro ZŠS (roč. VI., str. 32).

Věděl, že je nemocen, a jako předtuchu blížícího se konce života zapsal do kronikářského zápisu za rok 1971 tato slova: „Jako na rozloučenou dopisují tyto řádky po dvacetileté činnosti. Kroniku jsem se snažil vést poctivě. Se zvláštním pocitem — jako naposled — při loučení!“

Loučíme se s Josefem Vlčkem a děkujeme mu za všechno, co ve svém životě vykonal. Čest jeho památce!

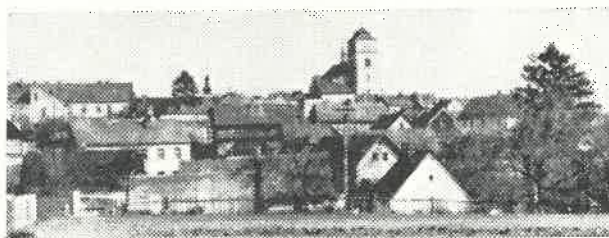
Jindřich Slavík

ZA JANEM BUŠKEM

Znali jsme ho dobře pro jeho mírnou, tichou povahu, pro jeho snahu pomoci, kde toho bylo zapotřebí. Setkali jsme se poprvé někdy v červenci 1953, kdy jsem přijel jako instruktor Červeného kříže na přednášku do Libošovic. Od té doby jsme se setkávali často při různých příležitostech. Byly to akce, které buď Jan Bušek sám zajišťoval nebo na nichž se podílel svou účastí, svou pomocí. Spolu jsme si dobře rozuměli právě pro jeho osobitý přístup k lidem. Sám k sobě byl nesmlouvavý jak při výkonu svého povolání cestáře, tak i při jakékoliv činnosti pro veřejnost, pro obec v níž žil, pro společnost. Za to mu věnujeme skutečně věčnou vzpomínku. Važme si jeho příkladu a vzoru! Jan Bušek z Libošovic zemřel 19. dubna 1972 ve věku 68 let. OM

● Exlibris MUDr. Miroslava Boudyše vytvořil národní umělec Václav Špála. Je shodné s exlibris, které nakreslil i pro jeho bratra MUDr. Josefa Boudyše. Paní Růžena Boudyšová vzpomíná, že když její manžel uviděl nákras svého exlibris, musel narychlo v tiskárně zařizovat změnu. Špála totiž jako všichni příslušníci rodiny a další sobotečtí přátelé oslovoval M. Boudyše „Mílo“ a na exlibris také napsal „Ex libris MUDr. Mil. Boudyše“. Naštěstí se ještě podařilo tisk zastavit a „l“ nahradit správným „r“. — Připomeňme si ještě, že 28. května 1972 uplyne již 10 let od úmrtí oblíbeného příslušníka sobotecké Šrámkovy družiny, kopidlinského lékaře MUDr. Miroslava Boudyše.

LITERÁRNÍ ZE SOBOTECKA

- Šrámkovu báseň *Finále* otiskuje *Svobodné slovo* 29. IV. a *Jarní poutník Zemědělské noviny* 28. IV.
- V časopise *Československý svět* 27. III. najdeme hezkou literární reportáž V. Mikoláška „Cesta značkováná básněmi“ o Sobotceku. Fotografiemi ji doprovodil J. Poloprutský. Další stránka je věnována úryvku ze Šrámkova *Těla* a do třetice zde najdeme zmínku o Šrámkově pobytu v Souši u Mostu.
- Ostravskou inscenaci *Léta* recenzuje *Nová svoboda* 16. III. a 13. IV.
- O uvedení *Měsíce nad řekou* v Příbrami píše *Nové Příbramsko* 10. III. Na tuto Šrámkovu hru také vzpomíná Dana Medřická v *Sedmičce* 16. III., kde najdeme i vzpomínky Zd. Řehoře.
- O příspěvku Marie Majerové do *Knížky* o Šrámkovi píše M. Blahynka ve *Čtenáři* 2/72; VI. Mikolášek zde líčí vznik Raisových Zapadlých vlastenců.
- Program Šrámkovy Sobotky zaznamenává *Pochodeň* 27. IV. O přípravách brněnských studentů na ŠS píše *Rovnost* 5. IV., o úspěchu členů RSSD v okresní recitační soutěži se zmiňuje *Předvoj* 15. IV.
- Nové verše Blanky Švábové vyšly v *Pochodni* 15. IV. (Duben, Jarní intermezzo, Květ) a v *Rudém právu* 15. IV. (Bezejmenným hrdinům, Duben, Na klinice, Zjara); její povídka *Hadí* v *Pochodni* 29. IV.
- Básně Jiřího Najmona otiskla *Mladá fronta* 7. IV. (Dívkenko křehká) a *Mladý svět* č. 17 (Před příchodem).
- Článek dr. Karla Samšínáka *Mravenci* v *Krkonosích* najdeme v *Živě* č. 1/72.
- Stého výročí narození ing. Ladislava Nováka vzpomněly *Lidová demokracie* a *Svobodné slovo* 5. IV.
- Články k 75. výročí narození ing. Karla Smrže jsme našli v *Lidové demokracii* a ve *Svobodném slově* 19. IV.
- Ve *Zpravodaji* místopisné komise č. 5/71 recenzuje VI. Wolf článek J. Barkmana o pomístních jménech v Dobšicích ze *ZŠS*.
- O tom, jak Fr. Kaván maloval *Trosky*, se dočteme ve *Svobodném slově* 15. IV.
- Turistické propagaci našeho okolí jsou věnovány články v *Květech* 4. III. a v *Pochodni* 15. IV. — 11. IV. se *Pochodeň* zmiňuje o *Semtinské lípě*.
- O kooperaci JZD *Soboteka* píše *Předvoj* 8. a 15. IV. a *Pochodeň* 18. IV.
- V dalších číslech *Předvoje* najdeme informaci o turistickém pochodu *Cestami Cyrila Boudy* (8. IV.), fotografií lidové stavby ze *Kdanic* a poznámku o *kdanických požárnících* (15. IV.), článek o *jičínském knihtiskaři Kastránkovi* a zmínky o *slibu jisker* v sobotecké škole, o *setí jařin* a o *utkání Sobotka—Turnov* v *kopaně* (22. IV.).
- V dubnovém čísle *Života* *Budovcovy župy* najdeme báseň *Jana Boudyše* *Jarní motiv* s článkem k autorovým 75. narozeninám, dále článek Z. Folprechtové o *plese mladých Baráčníků* v *Jablonci* a informaci o knize VI. Rudy o *znacích severočeských měst*.
- Dubnový *Bousovák* přináší článek J. Kozáka k pamětním dnům odboje, vzpomínku na učitele *Františka Chlíba*, informaci o ing. *Fiedlerovi* podle článku ve *ZŠS* a o *bousovských učitelích* před 1. světovou válkou, jakož i mnoho zpráv ze současného života.
- **Obsáhlý článek ing. Pavla Chobotského** o *chataření* v oblasti *Českého ráje* vyšel v *Knihovně Květů* — *Hobby* 4/1971.
- **Československé hrady a zámky** (Orbis Praha 1971). Krásné barevné i černobílé fotografie Josefa Ehma jsou provázeny úvodním slovem Jaroslava Wagnera a textem Jaroslava Jelínka. Kniha podává přehled vývoje hradů a zámků na území celé naší republiky. Z *Českého ráje* jsou zahrnuty pouze hrady *Kost* (3 snímky) a *Trosky* (1 fotografie).
- **Kalendář Lidové demokracie 1972** obsahuje Šrámkovu báseň *Prosinec* a z článku B. Slavíka „*Od Svatoboru k ČLF*“ se dovídáme o činnosti *Svatoboru*, od něhož dostal mj. podporu i K. V. Rais (1898) a *Fráňa Šrámek* (1910).

Sobotecká všehochuť

- V pořadech *VIOLY* v Praze bude v červnu uveden večer poezie *Fráni Šrámka* v podání *Miroslava Horníčka* a *Jaromíra Hanzlíka*.
- **Dr. Václav Šolc**, ředitel *Náprstkova muzea* v Praze, uspořádal pro své sobotecké spolurodáky další zajímavou besedu o své nové cestě za jihoamerickými chilskými Indiány. Konala se 29. dubna ve spojitelně v *Sobotce* za přítomnosti 120 návštěvníků. Zajímavé vyprávění vyvolalo četné dotazy a velmi se líbily i barevné diapozitivy, kterými dr. Šolc své vyprávění doprovázel. Nyní se těšíme na nové knížky dr. Šolce a na příští besedu po návratu z dalšího pobytu v Chile.
- **Záslahou Josefa Volfa** se 24. dubna uskutečnila opět po delší přestávce schůzka pražských „*Sobotáků*“. Konala se v přednáškovém sále *Náprstkova muzea* a hlavním programem bylo vyprávění dr. M. Suchomela o sobotekokosmonoském sochařském a řezbářském rodě *Jelínků*. Potom paní *Hana Volfová* připomněla 100. výročí narození ing. *Ladislava Nováka* četbou jeho fejetonu o počátcích motorismu v *Sobotce* a po vyslechnutí několika aktualit bylo zvoleno tříčlenné vedení kroužku, v němž jsou *Josef Volf* (předseda), *dr. Karel Samšínák* a *Milena Kovářová*. O schůzce 22. V. budeme referovat příště.
- **Místní organizace Českého svazu protifašistických bojovníků** uspořádala 23. dubna besedu, na níž historik domácího odboje *Antonín Knížek* na základě archivních dokumentů, kronik a zpráv jednotlivců podal obsáhlý kritický rozbor protifašistického odboje na *Jičínsku*. V diskusi, kterou řídil *Jaroslav Sedmidubský*, někteří členové uvedli nová fakta, která obohatí *Knížkovu* historii odbojových skupin v našem kraji.
- **Obec Baráčníků v Sobotce** uspořádala 22. dubna *sousedské sedění*, na němž složili *slib* noví členové a hlavním programem bylo *promítání* fotografií staré *Sobotky*, které slovem provázel *prom. hist. Karol Bílek*. Všichni návštěvníci zcela zaplněného sálu *Pošty* byli spokojeni, oživil si vzpomínky na dnes již neexistující dřevěné stavby, viděli snímky ze stavby *drahy*, ze *soboteckého jarmarku*, *sjezdu rodáků*, *obličejů známých sobotekých osobností* i *nezapomenutelných figurek*. Po programu setrvali v *družné zábavě* při *hudbě* *sousedů Janků*.
- **Čestné uznání KV** *Odborového svazu školství* a *vědy* v *Hradci Králové* za *patnáctileté úspěšné vedení* *učitelské prázdninové exkurzní vzdělávací základny* v *Sobotce* obdržela *Drahomíra Bílková-Kyzivátová*.
- **Helena Slavíková** z 8. třídy *ZDŠ* v *Sobotce* obdržela *čestné uznání* za *výsledky* v *okresním kole Olympiády ruštiny* 10. III. v *Jičíně*.
- **29 dětí z prvních tříd ZDŠ** v *Sobotce* složilo 12. dubna *slib jisker* a *obdrželo průkazy členů*. S *kytičkami petrekličů* jim *blahopřáli pionýři* z 5. třídy. *Slavnost* byla *zpeřstvena* *kulturním programem* a *pohoštěním*.
- **Zájezdy do divadel** v Praze a v *Mladé Boleslavi* pořádá *pravidelně* pro své žáky *ZDŠ* v *Sobotce*. V tomto roce již děti *zhledly balet* *Labutí jezero* a *operu Čert a Káča* v *Národním divadle* v Praze atd. *Autobusový svoz* *diváků* na *večerní představení* *organizuje* *Divadlo Jaroslava Průchy* v *Mladé Boleslavi*; *pravidelné zájezdy* do *Divadla F. X. Šaldy* v *Liberici* zase *pořádá* *Český ovocnářský a zahrádkářský svaz*.
- **K nejlepším jeslům** v *jičínském okrese* se podle *slov primáře Rejčka* řadí *jesle* v *Sobotce*. Celý *kollektiv* *vedený* *Květou Slavíkovou* se o *děti* *vzorně stará* a *plně vychází* *vstříc potřebám zaměstnaných žen* v *Sobotce*. Na *výši* *je* *i lékařské péče* o *děti*, kterou *provádí* *MUDr. M. Kafková*.
- **Kulturní kalendář jednou větou**: 9. V. 1877 se *narodil* *hudební kritik* *prof. František Pala*. 15. V. 1877 se *narodil* v *Sobotce* *řídící učitel* *Jan V. Šolc*, *vynikající hudebník*. 15. V. 1932 bylo *otevřeno* *fotbalové hřiště* *pod Humprechtem*. 20. V. 1827 se *narodil* *soboteký notář* *Jan Mach*. 28. V. 1962 *zemřel* *MUDr. Miroslav Boudyš*. V *květnu 1902* byl *založen* *včelařský spolek* v *Sobotce*.

XVI. ŠRÁMKOVA SOBOTKA

MLÁDÍ ZPÍVÁ

Program

Sobota 1. 7. v 17 hod. ve střediskové knihovně:

Zahájení výstavy výtvarných prací studentů pedagogické fakulty Olomouc

v 19.30 hod. v sokolovně:

Fráňa Šrámek: Chvála jazyka — Recitační studio Šrámkova domu
Nastudoval Václav Martinec

Neďěle 2. 7. v 9 hod. v sokolovně:

Zahájení XVI. Šrámkovy Sobotky — národní umělkyně Jarmla Glazarová

Vyhlášení výsledků literární soutěže — zástupce ONV v Jičíně

Zpěv — pedagogická fakulta Praha

o 14 do 15 hod. na soboteckých prostranstvích

a na hřbitově:

Poetické odpoledne — soubory a jednotlivci Východočeského kraje

v 17 hod. na hradě Kostí:

Koncert Sdružení pražských pozouněří

Pondělí 3. 7. v 9 hod. ve spořitelně:

Dr. Ludmila Žáčková (Brno): Kultura řeči a přednes na pedagogických fakultách, jeho společenské poslání

Ukázky přednesou posluchači pedagog. fakulty Brno

v 19.30 hod. ve spořitelně:

Koncert Ženského akademického sboru při pedagog. fakultě Plzeň

Dirigent dr. Jaromír Klobouk

Úterý 4. 7. o 7 hod. celodenní exkurze

Připravila pedagog. fakulta Hradec Králové

v 19.30 hod. ve spořitelně:

Večer Památníku národního písemnictví

Středa 5. 7. v 9 hod. ve spořitelně:

Dr. Eva Vyskočilová (Praha): Komunikativní dovednosti a výchova socialistického člověka na pedagog. fakultách

v 19 hod. v sokolovně:

Divadelní představení — J. A. Komenský: Škola hrou. Účinkuje soubor PIRKO při Domu pionýrů a mládeže Brno. 45členný kolektiv od 10 do 23 let vede Jindra De'ongová

Čtvrtek 6. 7. v 9 hod. ve spořitelně:

Doc. dr. František Singule (Praha): Výchovné názory Fráni Šrámka a vliv jeho díla na českou školu

v 19.30 hod. ve spořitelně:

Recitační večer českých pedagogických fakult

Pátek 7. 7. o 7 hod. celodenní exkurze

ve 20 hod. v hotelu Pošta:

Hodnocení programu. Společenský večer

Souběžně pořádá Ústav pro kulturně výchovnou činnost —

útvár ZUC pro pedagogické fakulty recitační soutěž a seminář uměleckého přednesu

EXOD připravil odpolední vycházky a rozhovory se zasloužilými učiteli

Plakát a pozvánky na XVI. Šrámkovu Sobotku navrhla pedagog. fakulta Ostrava

Sborník literárních prací posluchačů pedagog. fakult přichystala pedagog. fakulta Ústí n. L.

1.-7. ČERVENCE 1972

● **Klub turistů v Nové Pace** uspořádal 4. dubna v Nové Pace festival filmů o Českém ráji. Byl na něm promítán i televizní film Legenda o Kostí. J. R.

● **Absolventi dálkového pochoďu** Cestami Cyrila Boudy, který pořádal Klub turistů TJ Sokol Nová Paka, ve dnech 7.—9. V., obdrželi krásný diplom s pohledem na Kozáckov od Cyrila Boudy.

● **Lesy, rybníky, mlýny** u Libáně a další krásy Českého ráje byly cílem výletu mladoboleslavských turistů, kteří prošli 14. V. z Dětenic do Hrdoňovic. Na cestě se setkali s turisty z Nové Paky, kteří šli též den z Hrdoňovic do Sobotky. J. R.

● **Výsledky soboteckých fotbalistů:** V mistrovských utkáních I.B třídy-Podkrkonoší porazili nejprve Turnov B 3:0, podlehli v Jičíně Dukle B 0:1 a doma Hostinnému 0:2.

● **Sobotečtí jubilanti:** 75 let se dožívají 3. V. Anna Dvorská a 31. V. Marie Kacerovská ze Sobotky. 70 let oslavuje 15. V. Marta Mrkvičková ze Sobotky.

● **Saatky:** 8. IV. na Sychrově Zdeňka Smetanová z Dolního Bousova a Jaroslav Šouta ze Sobotky. 29. IV. v Jičíně Ludmila Filsaková z Jičína a Josef Blecha z Jičína.

● **9. filmový festival** připravila správa soboteckého kina na dny 4.—11. května 1972. Hrál se každý den a pořad byl následující: jugoslávský velkořím Bitva na Neretvě (4. V.), americký western Nevada Smith (5. V.), francouzská veselořa Četník ve výslužbě (6. V.), japonský dobrodružný řím Tajná služba Asiapol (7. V.), III. díl sovětské válečné epepeje Osvobození (8. V.), anglický horror Jáma a kyvadlo (9. V.), česká detektivka Smrt černého krále (10. V.) a napínavý italský řím Sicilský klan (11. V.).

● **Při odchodu ze Sobotky** po dlouholetém působení v tomto městě srdečně zdravím všechny přátele a známé. Dentista Antonín Oppelt s rodinou.

● **13. května uplynou 2 roky** od úmrtí mého manžela Václava Dvorského, listonoše ze Sobotky. Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte se mnou. Anna Dvorská

● **Poděkování.** Ve velkém našem zármutku nad úmrtím naší milované manželky a maminky Marie Macounové z Vesce jsme dostali tolik soustrastných projevů, že jsme nemohli všem poděkovat. Činíme tak proto touto cestou. Děkujeme za všechna slova útěchy i za květinové dary. Zvláště slova uznání patří MUDr. Aloisu Kařkovi za stálou lékařskou péči, kterou jí věnoval v posledních letech. Soboteckému panu děkanu děkujeme za poslední slova rozloučení a vedoucímu pohřební služby KS v Sobotce Karlu Zakouřilovi za vzorné vypravení pohřbu. Všem vřelě Zaplať Bůh! Manžel s rodinou Voborníkovou

● **Děkujeme všem přátelům a známým,** kteří se přišli rozloučit na sobotecký hřbitov s naším drahým manželem a tatínkem Františkem Pfeiferem, majorem ČSLA z Mladé Bolešlavi. Zvláště děkujeme zástupcům vojenského útvaru, pohřební službě KS v Sobotce a všem, kdož věnovali květinové dary. Miloslava Pfeiferová s dětmi

● **Poděkování.** Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit s naším drahým tatínkem, panem Aloisem Balákem ze Staňkovic Lhoty. Upřímně děkujeme za květinové dary, řečníkům za slova rozloučení a za všechny projevy soustrastí. — Manželka s rodinami svých dcer.

● **Úmrtí v dubnu:** 4. Anna Svobodová z Podkostí - 80 let. 6. Alois Fikar z Prahy - 80 let. 8. Václav Kalvach ze Skuřiny - 73 let a Jaroslav Kendík z Čátovic - 79 let. 9. Emilie Zejbrdlíková z Mladějova - 61 let. 18. Blažena Macounová ze Zámostí - 67 let. 19. Jan Bušek z Libošovic - 68 let. 20. Josef Bušek z Nepřívěce - 77 let. 23. Alois Balák ze Staňkovic Lhoty - 70 let. 24. Josef Kejzral ze Starých Hradů - 63 let a František Křelina ze Samšiny - 68 let.